

Boekbesprekingen

D. Dietschi, R. Spreafico. Adhesive metal-free restorations. Current concepts for the esthetic treatment of posterior teeth. 215 bl., geïll. London: Quintessence Publishing Co Ltd., 1997. Prijs £ 75.00. ISBN 0 86715 328 8.

Het vervaardigen van een natuurlijk ogende en esthetisch verantwoorde restauratie in het postcaniene gebied, is zonder een overmatige opoffering van gezond tandweefsel eigenlijk alleen mogelijk met adhesief bevestigde tandkleurige vulmaterialen. In 'Adhesive metal-free restorations' worden de huidige mogelijkheden gerangschikt, beschreven en met elkaar vergeleken. Het resultaat is een indrukwekkend boekwerk dat uitmunt door een fraaie vormgeving en een zeer groot aantal fantastische kleurenfoto's en tekeningen, die op riant formaat en voldoende dik papier zijn afgedrukt.

De auteurs, de Zwitser Dietschi en de Italiaan Spreafico, beiden afkomstig van de Universiteit van Genève, geven een zeer compleet en systematisch overzicht van het desbetreffende onderwerp. De belangrijkste reden om te kiezen voor adhesieve tandheelkunde is volgens de auteurs de zuinigheid waarmee kan worden geprepareerd, vooral wanneer het initiële cariës betreft. Daarmee komt een gebitselement minder snel terecht in de heilloze cirkel van kostbare restauratieve tandheelkunde met steeds grotere restauraties. Deze stellingname wordt op een originele en instructieve manier ondersteund met diverse casuïstiek, mede aan de hand van röntgenfoto's.

Na enkele inleidende hoofdstukken over historie, hechting en materialen, worden achtereenvolgens directe, semi-directe (aan de stoel vervaardigde indirecte restauraties) en indirecte methoden beschreven. Terecht wordt er op gewezen dat de keuze voor semi-directe en indirecte technieken bijna altijd extra opoffering van tandweefsel vraagt in vergelijking met een directe techniek. Maar helaas komen de auteurs vervolgens niet veel verder dan een opsomming van de factoren die de keuze voor een bepaald soort restauratie kunnen beïnvloeden. En ze kiezen op dubieuze gronden voor een indirecte restauratie wanneer de cervicale outline in het dentine ligt. Opvallend hierbij is de geringe hoeveelheid recente literatuur op het gebied van hechting aan het dentine. Wellicht is dat de reden dat ze kiezen voor een amalgaamrestauratie onderin een diepe box, voordat composiet wordt geapliceerd.

Per restauratietype is de beschrijving van de preparatie over het algemeen duidelijk, conform de algemeen geldende opvattingen, en voorzien van duidelijke klinische voorbeelden en tekeningen. Wat betreft restauratieve procedures worden weliswaar vrijwel alle mogelijkheden beschreven die er zijn om te komen tot een direct vervaardigde composietrestauratie, maar een keuze wordt helaas niet gemaakt. Tot hoever je als tandarts met een directe restauratie kunt gaan, wordt eveneens niet duidelijk. En ook de meerwaarde van de spuittechniek wordt in het geheel niet belicht. Wel wordt via prachtige foto's getoond hoe de fissuren in occlusale composietrestauraties natuurgetrouw kunnen worden ingekleurd. De hoofdstukken over indirecte technieken, cementeren en de toekomstige mogelijkheden zijn duidelijk, compleet en up-to-date. Al met al een prachtig boek dat verplichte kost is voor de in tandkleurige posteriorrestauraties geïnteresseerde tandarts.

H. de Kloet, Arnhem

G.A. Kleter. Reactions of the organic matrix in dentin caries. 113 bl. Amsterdam: Universiteit van Amsterdam, 1997. Academisch proefschrift.

Het hoofdeiwit van de dentinematrix, collageen, kan een aantal intermoleculaire dwarsverbindingen aangaan, waarbij vooral de basische aminozuren lysine en hydroxylysine betrokken zijn. Door deze 'cross-links' wordt collageen beschermd tegen enzymatische afbraak en ook tegen thermale denaturatie. Het is bekend dat cariëslaesies vaak verkleurd zijn, wat veroorzaakt wordt door pigmentvorming van de organische dentinematrix. Dit kan mogelijk gerelateerd zijn aan het stuiten van het cariësproces. Promovendus G.A. Kleter onderzocht in zijn proefschrift 'Reactions of the organic matrix in dentin caries' welke mechanismen ten grondslag liggen aan de verkleuring van dentinelaesies. De niet-enzymatische glycosylering van eiwitten, bekend als de Maillard-reactie, schijnt de mogelijke oorzaak van de verkleuring te zijn. Dit is een spontane reactie die kan optreden tussen een suiker en een eiwit. Met behulp van fysisch-chemische technieken heeft de promovendus twee nieuwe structuren van 'cross-links' in het collageen van dentinecariës ontdekt, die beide een pyrrole-ring bevatten (een vijfring, met 4 koolstofen 1 stikstofatoom). Deze nieuw ontdekte structuur zou kunnen dienen als een potentiële marker voor de collageenafbraak. De Maillard-reactie kan een bijdrage leveren aan de resistentie van de dentinematrix tegen proteolytische afbraak.

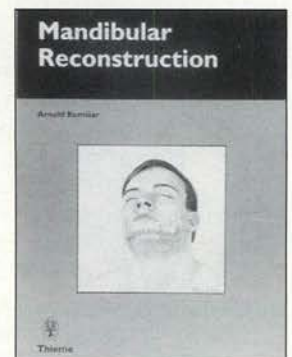
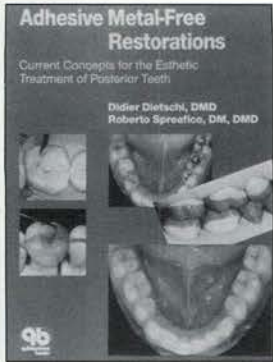
Aangezien het gehele onderzoek chemisch is opgezet en er nogal wat chemische kennis voor nodig is om de structuren van de pigmenten te kunnen begrijpen, vergt het bestuderen van dit proefschrift de nodige inspanning.

A. van Nieuw Amerongen, Amsterdam

A. Komisar. Mandibular reconstruction. 147 bl., geïll. Stuttgart: Georg Thieme Verlag, 1997. Prijs DM 128,00. ISBN 3 13 193811 X.

Een groot aantal operatieve methoden om de mandibula te reconstrueren na volledige of gedeeltelijke verwijdering van dit botstuk is in de literatuur beschreven. De veelheid aan methoden geeft enerzijds de noodzaak tot reconstructie aan en duidt anderzijds op het feit dat de ideale methode nog niet is gevonden. Binnen de oncologie wordt, in tegenstelling tot de reconstructie na post-traumatische defecten van de mandibula, de procedure bemoeilijkt door het feit dat men vaak te maken heeft met bestraald of nog te bestralen weefsel. Ook het feit dat de behandeling van het tumorproces tevens resectie van de omliggende weke delen noodzakelijk maakt, is een complicerende factor. Curatieve behandeling van het tumorproces is even belangrijk als het herstel van de schade van de ingreep.

Reconstructie van de onderkaak is belangrijk voor een goed cosmetisch en functioneel resultaat. In dit boek worden een aantal mogelijkheden beschreven. Na een historisch overzicht wordt ingegaan op de indicaties. Vervolgens worden de verschillende reconstructieve methoden belicht zoals het gebruik

van plaatosteosynthesen al dan niet in combinatie met gesteelde of vrij gevasculariseerde lappen. Ook wordt uitgebreid aandacht besteed aan het gebruik van implantaten na reconstructie, waarmee het mogelijk is een zo optimaal mogelijke gebitsrehabilitatie te bewerkstelligen. Ten slotte worden de distractie-osteogenese en de inductie van bot met groeifactoren (bone morphogenetic proteins) besproken. Distractie-osteogenese is een techniek waarbij nieuw bot wordt gevormd door distractie van bestaand bot. In combinatie met groeifactoren kan deze techniek in de toekomst mogelijk een rol gaan spelen bij het reconstrueren van de onderkaak. De morbiditeit van de donorplaatsen wordt op deze wijze voorkomen. Nader klinisch onderzoek is noodzakelijk alvorens deze techniek betrouwbaar toegepast kan worden. De verwachting van de auteurs is dat dit in de nabije toekomst wel het geval zal zijn waarbij vooral het induceren van botvorming in bestraald gebied een belangrijke ontwikkeling kan zijn.

Dit boek is aan te bevelen aan een ieder die zich bezighoudt met de reconstructie en de rehabilitatie van de mandibula. Het geeft een update van de laatste ontwikkelingen op dit gebied.

G.M. Raghoobar, Groningen

J.O. Andreasen, J. Kølsten Petersen, D.M. Laskin. *Textbook and color atlas of tooth impactions. Diagnosis, treatment and prevention.* 542 bl., geïll. Kopenhagen: Munksgaard, 1997. Prijz DDK 1,312.50. ISBN 87 16 10693 8.

Bij het doorbladeren van dit fraaie boekwerk valt op hoe zorgvuldig de auteurs te werk zijn gegaan. Door 22 auteurs worden in 19 hoofdstukken alle denkbare aspecten op het gebied van eruptie-stoornissen van gebits-elementen up-to-date behandeld. De theoretische achtergronden van het mechanisme van zowel de normale als gestoorde tanderuptie worden uitgebreid besproken. De oorzaken, de kenmerken en de behandelingsstrategieën van de verschillende geïmpacteerde gebits-elementen, zoals boventallige gebits-elementen, incisieven, cuspidaten, premolaren en molaren, worden uitvoerig besproken. Vooral aan de geïmpacteerde cuspidaat in de bovenkaak en de derde molaar in de onderkaak

wordt veel aandacht aan besteed.

In sommige gevallen is het verstandig om in plaats van verwijdering van het geïmpacteerde gebits-element geen behandeling uit te voeren (observatie) of een autotransplantatie te verrichten. Met autotransplantatie hebben vooral de Scandinavische collega's veel ervaring. Er wordt een goede leidraad gegeven voor de keuze van de beste behandeling in geval van impactie. Ook de indicaties en contra-indicaties voor verwijdering worden goed beschreven. De problemen bij schisispatiënten en bij genetische en endocriene afwijkingen worden eveneens besproken. Ook wordt ingegaan op wondgenezing, nabezwaren, complicaties zoals zenuwbeschadiging na verwijdering, en het nut van de toepassing van medicamenten om pijn en zwelling tegen te gaan.

Kennis van de eruptiestoornissen zal ertoe leiden dat de tandarts, de orthodontist en de kaakchirurg deze afwijkingen vroegtijdig herkennen en een adequate behandeling op het juiste tijdstip kunnen instellen. Dit zal leiden tot preventie van de nadelige effecten van deze stoornis op de gebitsontwikke-

ling, de occlusie en de articulatie. De tekst is goed leesbaar en de illustraties en tekeningen zijn van uitzonderlijk hoge kwaliteit. Ieder hoofdstuk is voorzien van uitgebreide actuele literatuurverwijzingen. Het boek is een uitstekend leerboek en naslagwerk en aan te bevelen voor een ieder werkzaam in de tandheelkunde professie en is uitermate geschikt voor tandheelkundig onderwijs aan studenten.

G.M. Raghoobar, Groningen

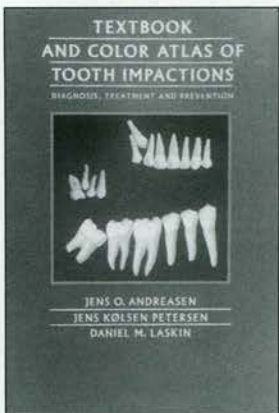
K.L.W.M. Heibüchel. *Bilateral cleft lip and palate. Maxillofacial growth and dental development.* 197 bl. Nijmegen: Katholieke Universiteit Nijmegen, 1997. Academisch proefschrift.

Slechts 10-20% van alle patiënten met schisis hebben een dubbelzijdige lip-, kaak- en gehemeltespleet. Het is daarom niet eenvoudig om over een voldoende grote serie patiënten te beschikken, waarover statistisch onderbouwde uitspraken gemaakt kunnen worden. Dit proefschrift baseert zich op de documentatie van patiënten die vanaf de geboorte door het Nijmeegs Centrum voor Schisis en Craniofaciale Afwijkingen begeleid en behandeld werden. Groei en ontwikkeling van kaken en dentitie en hun beïnvloeding door therapeutische maatregelen staan in dit onderzoek centraal. Afhankelijk van de vraagstelling worden de gegevens van 22 tot 74 kinderen gepresenteerd.

Eerst worden de dimensies van de bovenkaak tot de leeftijd van vier jaar vergeleken met een controlegroep zonder schisis. Een longitudinaal onderzoek analyseert daarna de uitwerkingen van preoperatieve kaakorthopedie en van de chirurgische sluiting van de lip en het palatum molle op de ontwikkeling van de bovenkaak. In een verder hoofdstuk wordt de gebitsontwikkeling van deze schisiskinderen met een controlegroep vergeleken. Van bijzonder belang voor de kaakchirurg is de beoordeling van de resultaten van de osteotomie-repositie van de premaxilla. De vergelijking met een Noorse patiëntengroep zonder deze osteotomie toont voor iedereen verrassende bevindingen. Twee verdere hoofdstukken vergelijken deze osteotomiegroep longitudinaal met de patiënten uit Oslo, met het oog op de groei van het gelaat, en met een Engelse groep van kinderen zonder schisis, voor de verschillen in de tandboog en de occlusie.

Natuurlijk kan men ook op dit proefschrift kritiek uiten over het feit dat er sprake is van een retrospectief onderzoek. Er worden echter weinig kinderen met dubbele schisis geboren, hun fenotype varieert zeer en zij moeten over een periode van maar liefst twintig jaar gevolgd worden, waarbij ook het behandelingsbeleid bij voorkeur constant gehouden wordt. Wij moeten daarom al tevreden zijn wanneer wij zorgvuldig opgezette retrospectieve onderzoeken ter beschikking krijgen. Dit is er een van, die een aantal interessante en belangrijke conclusies presenteert. Het is anderzijds niet verwonderlijk, dat op veel vragen nog geen antwoord gevonden is. Toch is de vergelijking met de serie uit Oslo een verdienstelijke aanzet om de resultaten van verschillende behandelingsstrategieën te objectiveren.

Dit onderzoek met het gebruikelijke volume van een academisch proefschrift is zorgvuldig gepresenteerd en makkelijk te lezen. Het proefschrift is uiteraard van belang voor orthodon-

tisten, kaakchirurgen en plastisch chirurgen, maar kan ook verder aan iedereen aanbevolen worden die deel uitmaakt van een schisisteam of anderszins belangstelling heeft voor de problemen rond gespleten lip, kaak en gehemelte.

H.P.M. Freihofer, Nijmegen

I. Roitt, J. Brostoff, D. Male. *Immunologie*. 425 bl., geïll. Houten/Diegem: Bohn Stafleu Van Loghum, 1997. Prijs f 99,00. ISBN 90 313 2011 0.

Immunologie is een fascinerend, zich snel ontwikkelend vakgebied. Niet alleen voor de tandarts algemeen-practicus en de kaakchirurg maar ook voor het merendeel van de medici zijn

de nieuwe ontwikkelingen nauwelijks bij te houden. Voor zowel hen als de studenten geneeskunde en tandheelkunde bestond derhalve behoefte aan een goed toegankelijk, bij voorkeur in de Nederlandse taal geschreven, studieboek en naslagwerk. De vertaling van de in 1995 verschenen en volledig gereviseerde vierde druk van het bovenstaande boek voorziet in deze behoefte.

De toevoeging van een samenvatting van de belangrijkste concepten aan het begin van elk hoofdstuk en enkele vragen die stimuleren tot nadenken aan het eind van elk hoofdstuk, maken het boek goed toegankelijk en prikkelen tegelijkertijd de lezer tot meer diepgang. Ook is het zeer prettig dat gebruik wordt gemaakt van tussenkopjes die kort de ideeën aangeven die in de bijbehorende tekst verder worden uitgewerkt. Verder stimuleren de uitgebreide immunologische casussen, de fraaie illustraties en de heldere figuren en schema's tot lezen.

Voor de student is dit boek een aanrader, zeker zodra hij zijn eerste schreden zet op het door de meesten als moeilijk ervaren vakgebied van de immunologie. Ook voor de tandarts algemeen-practicus die zich interesseert voor of zich wil inlezen in de immunologie is dit boek waardevol. De onderstaande, zeker niet volledige, opsomming van onderwerpen die uitvoerig worden beschreven geeft een goede indruk van de schat aan informatie die dit boek in zich bergt: het immuunstelsel, het lymfoïde systeem, antilichamen en hun receptoren, T-celreceptoren en major histocompatibility complex (MHC), antigenen, antigeenherkenning, antilichaamrespons en cel-gemedieerde immuunreacties, regulatie van de immuunrespons, complement, celmigratie en ontsteking, immuniteit tegen virussen, bacteriën en schimmels, vaccinatie, tumorimmunologie, immuundeficiëntie, overgevoeligheid, en auto-immuniteit en auto-immuunziekte.

A. Vissink, Tynaarlo

D. van Steenberghe, M. Rosenberg. *Bad breath. A multidisciplinary approach*. 289 bl. Leuven: Leuven University Press, 1996. Prijs \$ 80.00. ISBN 90 6186 779 7.

De problematiek rond de hinderlijke mondgeur heeft de laatste jaren eindelijk de nodige aandacht gekregen. Na de eerste Internationale Workshop on Oral Malodour in 1993 dat leidde tot het boek 'Bad Breath: Research Perspectives' (Ed. M. Rosenberg), werd in 1995 in Leuven een tweede Internationale Workshop georganiseerd onder voorzitterschap van prof. D. van Steenberghe. De uiteenzettingen tijdens dit congres wer-

den in dit boek samengebracht. De overvloed aan data in dit werk geven aan hoe snel de wetenschap in dit domein wijzigt.

Het boek is opgebouwd rond 4 grote thema's: 1) de relatie tussen de parodontale infecties en hinderlijke mondgeur; 2) de microbiologie van mondgeur; 3) klinische diagnose; en 4) behandeling van halitosis (inclusief systemische factoren).

In het eerste deel wordt onder andere de rol van parodontitis in het ontstaan van slechte mondgeur toegelicht. Er wordt tevens aandacht geschonken aan een verfijnde techniek (gas chromatografie) voor de detectie van de 'volatile sulphur compounds' (vluchtige zwavelgassen), verantwoordelijk voor slecht riekende adem. De belangrijke rol van methyl-mercaptaan in de parodontale weefseldestructie en in het cellulair metabolisme komen eveneens aan bod.

In het gedeelte over de microbiologie van mondgeur wordt vooral de impact van de flora en de morfologie van de tong beschreven. Ook de relatie tussen een 'speeksel incubatie test' en mondgeur enerzijds, en de productie van mondgeur in een *in vitro*-systeem anderzijds, wordt besproken. Ten slotte wordt de tandenborstel als staalname-methode voorgesteld.

In deel drie komen verschillende klinische en epidemiologische onderzoeken over mondgeur aan bod. Een Japans onderzoek beschrijft de relatie tussen de aanwezigheid van 'volatile sulphur compounds' en de algemene toestand van de mond. Het vóórkomen van mondgeur in de verouderende bevolking, evenals de ervaringen van de Belgische multidisciplinaire halitose-consultatie in Leuven komen ook aan bod. Ten slotte volgt een uiteenzetting over het 'Olfactory Reference Syndrome' met aspecten van denkbeeldige halitosis.

Het laatste deel, waarin de behandeling van hinderlijke mondgeur wordt behandeld, beschrijft het effect van een gecombineerd Zink/Triclosan therapie in de preventie van mondgeur. Ook tongborstelen en een twee-fasige (olie-water fasen) mondspoelmiddel voor de behandeling van mondgeur worden belicht.

Ten slotte worden drie consensus-rapporten gegeven over de klinische aanpak van mondgeur, de wetenschappelijke basis waarop tandpasta's en mondspoelmiddelen ter behandeling van mondgeur moeten worden getest en de relatieve waarde van commerciële mondgeurdetectoren.

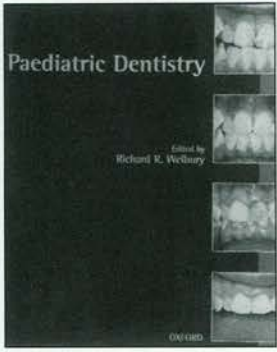
'Bad Breath. A multidisciplinary approach' is een boek dat zowel voor tandartsen, parodontologen, kaakchirurgen, neus-, keel- en oorartsen, huisartsen, psychologen, psychiaters en biochemici als voor microbiologen van grote interesse kan zijn. Het geeft een brede kijk op het onderzoek en tevens een suggestie naar een multidisciplinaire aanpak van een probleem dat een groot deel van onze bevolking bij regelmaat parten speelt.

M. Quirynen, Leuven

R.R. Welbury. *Paediatric dentistry*. 402 bl., geïll. Oxford: Oxford University Press, 1997. Prijs £ 35.00. ISBN 0 19 262630 2.

Onder redactie van Welbury is eindelijk weer een boek over kindertandheelkunde verschenen dat een goed overzicht geeft van het vak op dit moment. Dit zeer volledige boekwerk over kindertandheelkunde houdt niet op bij de ontwikkeling en de behandelingsaspecten van het (jonge) kind maar bestrijkt de volledige periode tot na de puberteit. Aspecten die nogal eens te weinig aan de orde komen zoals 'gedrags'-problemen bij pubers en tandvleesproblemen bij jeugdigen komen uitgebreid onder de aandacht. In het gemakkelijk leesbare boek worden recente inzichten, ondersteund met kleurenafbeeldingen van goede kwaliteit, uit de kindertandheelkunde besproken.

Het nadeel van eerder verschenen Engelstalige naslagwerken over kindertandheelkunde was dat soms te veel werd vastgehouden aan oude principes. In dit boek is ruimte gegeven voor nieuwe ideeën en inzichten in onder andere de cariësdagnostiek. Het is wel jammer dat de auteurs bij de keuze van de restauratiematerialen behoudend zijn gebleven: in een aangepaste preparatieve vorm bijvoorbeeld wordt amalgaam bij primaire cariës in blijvende elementen nog steeds besproken als het materiaal van keuze.

Voor verbetering van de behandeling worden klinisch bruikbare tips gegeven. Van rubberdam, het middel ter verbetering van de behandeling

bij uitstek, worden de voordelen voor zowel tandarts als patiënt onderbouwd besproken. Door de veelheid aan aspecten die in het boek aan de orde komen, ontkomt men niet aan iets te globale beschrijvingen. Ter compensatie hiervan wordt aan het eind van elk hoofdstuk literatuur ter verdere verdieping aangegeven.

Studenten die de inhoud kritisch doornemen zullen veel gemak van dit boek ondervinden tijdens hun stage kindertandheelkunde. De kindertandartsen zullen dit boek als een must ervaren. Voor de tandarts met belangstelling voor de behandeling van kinderen biedt het boek een goede opfrissing en inzicht in de hedendaagse kindertandheelkunde. Het is bovendien als naslagwerk gemakkelijk toegankelijk, ook voor de meer visueel ingestelden onder ons.

K.L. Weerheijm, Amsterdam

J. Wolke. Sprayed and sputtered calcium phosphate coatings for medical implants. 149 bl. Nijmegen: Katholieke Universiteit Nijmegen, 1997. Academisch proefschrift. ISBN 90 90105573.

Medische en tandheelkundige implantaten worden nog wel eens gecoat met een calciumfosfaat keramiek als hydroxylapatiet. Deze coating wordt via een 'plasma-sputter' techniek op het oppervlak van het implantaat aangebracht. De mechanische en chemische eigenschappen van deze coatings zijn echter zwak. Zo blijkt het materiaal bros en breukgevoelig te zijn en lost het gemakkelijk op in een vochtige omgeving. Om deze problemen het hoofd te bieden, kan men een andere coatings-techniek toepassen. In dit proefschrift worden de resultaten van een onderzoek beschreven naar de mechanische en chemische eigenschappen van de (radiofrequent) 'magnetron sputter' techniek.

Uit het onderzoek blijkt dat de magnetron sputter tech-

niek, wanneer deze met de plasmaspuit techniek wordt vergeleken, een gunstiger hechtsterkte, een uniformer laagdikte en een hogere bedekkingsgraad bij complexe geometrische oppervlakten geeft. Daarnaast blijkt hittebehandeling de mate van kristallisatie te verhogen waardoor het materiaal stabiel wordt. Zonder hittebehandeling is de coating amorfer en lost deze gemakkelijker op. Tevens blijkt uit het onderzoek dat een laag van 0,1 μ al voldoende is voor de goede bioactieve en adhesieve eigenschappen.

Het proefschrift doet verslag van een degelijk onderzoek naar de materiaalkundige en de biocompatible eigenschappen van een nieuw coatingsprocedure, waarvoor de promovendus terecht het predikaat 'cum laude' kreeg.

M.A.J. van Waas, Bunnik

Recensie-exemplaren

Het merendeel van de hier aangekondigde uitgaven zal nog nader in één van de volgende afleveringen worden besproken:

1. L.J.H. Hofman, R.M. Schattenberg. *Nederlandstalige tandheelkundige literatuur 1996*. 202 bl. Nijmegen: Katholieke Universiteit Bibliotheek Tandheelkunde, 1997. Prijs f 35,00. Te bestellen bij Bibliotheek Tandheelkunde KUN. ISSN 90 71865 05 3.
2. H. Mulders. *Praktijkbegeleiding*. Didactiek voor de (para)medische opleidingspraktijk. 205 bl. Utrecht: Uitgeverij De Tijdstroom, 1997. Prijs f 59,50. ISBN 90 352 1688 1.
3. P.A.A. Klok, J.E. Klok-Donker, C.W.M. Eelink-Klok. *Klein geneeskundig woordenboek*. 6e herziene druk. Houten/Diegem: Bohn Stafleu Van Loghum, 1997. Prijs f 39,50. ISBN 90 323 2050 1.
4. P.-I. Brånemark, M. Ferraz de Oliveira. *Craniofacial prostheses: anaplastology and osseointegration*. 125 bl., geïll. Chicago: Quintessence Publishing Co. Ltd., 1997. Prijs £ 75,00. ISBN 0 86715 321 0.
5. A.-K. Bolin. *Children's dental health in Europe. An epidemiological investigation of 5- and 12-year-old children from eight EU countries*. 157 bl., geïll. Stockholm: Swed Dent J suppl. 122, 1997. ISBN 91 628 2469 4.
6. J. & G. Fairpo. *Heinemann dental dictionary*. 4th edition. Oxford: Butterworth-Heinemann, 1997. 347 bl. ISBN 0 7506 2208 3.
7. J. Lindhe, T. Karring, N.P. Lang. *Clinical periodontology and implant dentistry*. 3e druk. 976 bl., geïll. Kopenhagen: Munksgaard, 1997. Prijs DKK 796,00. ISBN 87 16 12060 4.
8. A.J. Houtsmuller en M.M.A. Lubrecht. *Het Houtsmullerdieet. Voeding als sterk wapen tegen kanker*. 192 bl. Houten/Diegem: Bohn Stafleu Van Loghum, 1997. Prijs f 47,50. ISBN 90 313 2489 2.
9. R. Wright. *Tough questions, great answers. Responding patient concerns about today's dentistry*. 150 bl., geïll. Londen: Quintessence Publishing Co. Ltd., 1997. Prijs £ 20. ISBN 0 86715 320 2.
10. J.M. Kwakman. *The compromised mandible. Implant-related aspects*. 137 bl. Nijmegen: Katholieke Universiteit Nijmegen, 1997. Academisch proefschrift.